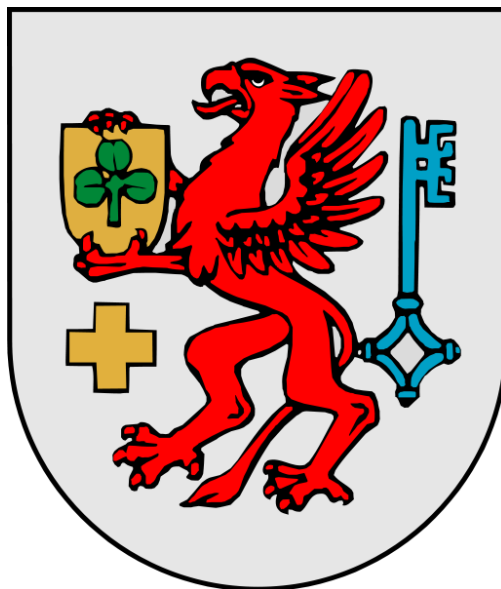


PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI TRZEBUSZ NA LATA 2010-2017



Urząd Miejski w Trzebiatowie

Rynek 1

72-320 Trzebiatów

tel. (91) 387 29 84 faks (91) 387 26 19

Plan Odnowy Miejscowości stanowi załącznik do wniosku o dofinansowanie inwestycji
w ramach działania

„Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Lipiec 2010 r.



Spis treści

Wstęp.....	3
Wprowadzenie	5
1. Charakterystyka miejscowości Trzebusz	6
1.1 Położenie miejscowości	6
1.2 Przynależność administracyjna	7
1.3 Powierzchnia	8
1.4 Liczba ludności.....	8
1.5 Historia miejscowości.....	10
1.6 Przestrzenna struktura miejscowości.....	11
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	11
2.1. Warunki klimatyczne.....	11
2.2. Zasoby przyrodnicze	12
2.3. Dziedzictwo kulturowe.....	14
2.4. Charakterystyka krajobrazu kulturowego	15
2.5. Obiekty i tereny	17
2.6. Infrastruktura społeczna	20
2.7. Infrastruktura techniczna	21
2.8. Gospodarka i rolnictwo	23
2.9. Kapitał społeczny i ludzki	23
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Trzebusz	23
4. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.....	28
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.	32

Wstęp

Podstawą rozwoju sołectwa Trzebusz i sołectwa Trzebusz Osiedle jest dokument pn. „Plan Odnowy Miejscowości Trzebusz na lata 2010-2017”, który określa misję, cele i kierunki działania wraz z zadaniami inwestycyjnymi na okres bieżącego roku, w którym niniejszy plan został uchwalony oraz kolejnych 7 lat. Dokument ten stanowi aktualizację Planu Odnowy Miejscowości na lata 2008-2015, który był niezbędnym załącznikiem przy aplikowaniu o środki w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Trzebiatów przy opracowaniu kierunków rozwoju dla miejscowości Trzebusz.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi to rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące:

1. Budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
 - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury;
2. Kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
3. Budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
4. Zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
5. Odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
6. Kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowana operacja, inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości, ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja, opis i charakterystykę obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, opis planowanych zadań inwestycyjnych i

przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie bieżącego roku, w którym przyjęto niniejszy plan oraz 7 kolejnych lat.

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą w nim być dopisywane nowe zadania, a także to, że zmianie może ulec kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia kolejnych środków z funduszy UE.

Wprowadzenie

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi, jako miejsca zamieszkania jej mieszkańców poprzez zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w obecnej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania i pracy, a rolnictwo traci swą atrakcyjność, jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miast.

Idea odnowy wsi wywodzi się z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność, jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu – nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowane i konkurujące z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy Miejscowości ma więc charakter „planu małych kroków” idących w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane są przez lokalną społeczność przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy, i które doprowadzą do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

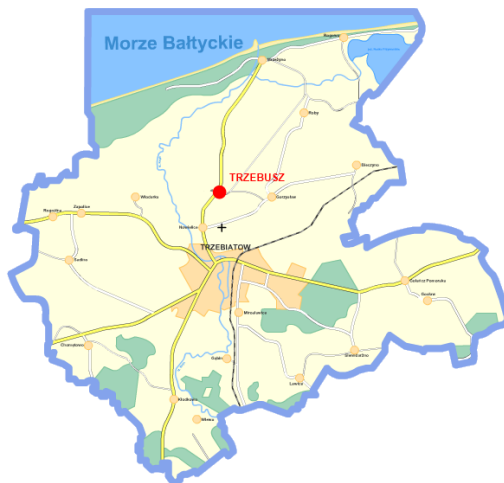
Korzyści wynikające z przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości:

1. Plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe.
2. Zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.
3. Dokument umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji wymaga osiągnięcia porozumienia na drodze otwartej dyskusji, co pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się cała społeczność lokalna.
4. Tworzenie Planu Odnowy Miejscowości sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy Miejscowości jest uświadomienie sobie faktu posiadania znacznych lokalnych zasobów i potencjału, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w ich rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt żywiołowego przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

1.2 Przynależność administracyjna

Trzebusz to wieś położona w północno-zachodniej Polsce, na obszarze województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfickim, w gminie Trzebiatów.



Mapa 2. *Sołectwo Trzebusz na tle gminy Trzebiatów*

Na mocy Uchwały Nr XLVII/458/06 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 31 sierpnia 2006 r., sołectwo Trzebusz zostało podzielone na dwa sołectwa:

- a) sołectwo Trzebusz – obejmujące najstarszą część wsi,
- a) sołectwo Trzebusz Osiedle – obejmujące dwa osiedla niskich bloków mieszkalnych.



Rysunek 1.

Mapa geodezyjna – Sołectwo Trzebusz Osiedle



Rysunek 2.

Mapa geodezyjna - Sołectwo Trzebusz

1.3 Powierzchnia

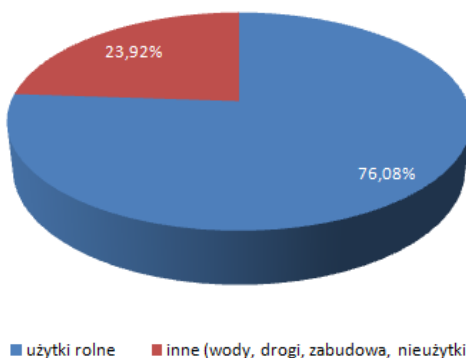
Sołectwo Trzebusz wraz z sołectwem Trzebusz Osiedle zajmuje obszar o powierzchni 801 ha.

Gmina Trzebiatów nie dysponuje szczegółowymi danymi na temat charakterystyki powierzchni samego sołectwa Trzebusz, jednakże można przyjąć, że stanowi ona pełne odzwierciedlenie charakterystyki powierzchni dla całej gminy Trzebiatów.

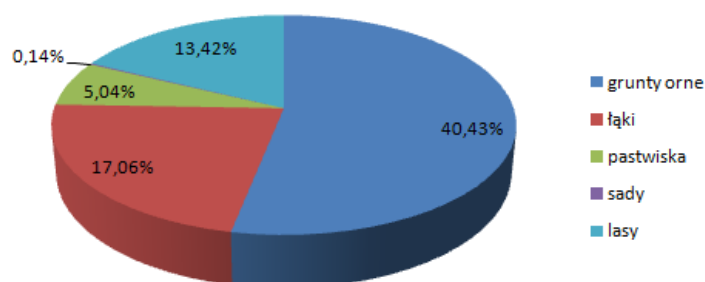
Gmina Trzebiatów zajmuje powierzchnię 22 544 ha, z czego 14 126 ha to użytki rolne, w tym:

- grunty orne zajmują 9 114 ha (40,43%),
- łąki 3 845 ha (17,06%),
- pastwiska 1 136 ha (5,04%),
- sady 31 ha (0,14%),
- lasy 3 026 ha (13,42%),

a 5 392 ha to inne powierzchnie np. wody, zabudowa, drogi, nieużytki, plaże (łącznie 23,92%).



Wykres 1. Podział gruntów w gminie Trzebiatów ze względu na ich charakter



Wykres 2. Podział użytków rolnych w gminie Trzebiatów

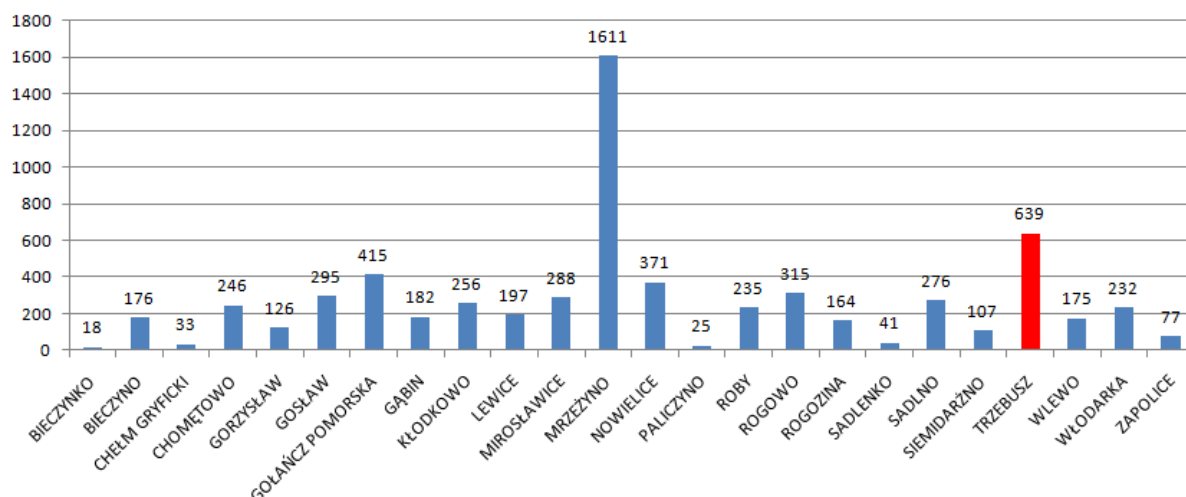
1.4 Liczba ludności

Sołectwo Trzebusz zamieszkuje 639 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2009 r.). Uwzględniając liczbę ludności w pozostałych miejscowościach leżących na obszarze gminy, sołectwo zajmuje pod tym

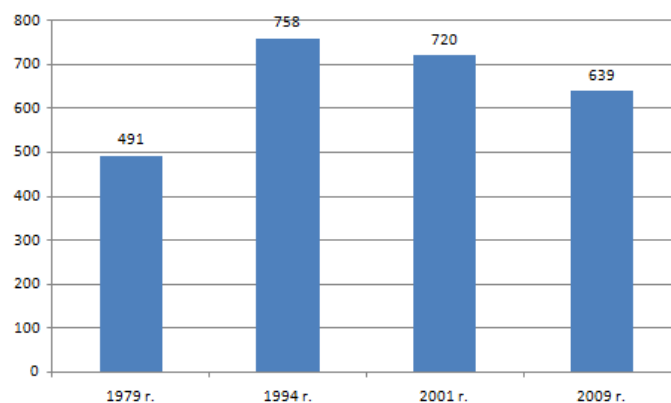
kątem trzecie miejsce. Większą liczbą mieszkańców dysponuje wyłącznie Trzebiatów (10 036) oraz Mrzeżyno (1 611). Poniższa tabela prezentuje sumarycznie strukturę demograficzną ludności sołectwa na tle pozostałych sołectw gminy Trzebiatów.

Miejscowość	Razem	Wiek pon. 18	Dorośli	0 - 6		7 - 15		16 - 19		20- 60	20- 65	pow. 60	pow. 65	Razem	
				K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
1. BIECZYŃKO	18	6	12	1	0	3	1	1	1	3	6	1	1	9	9
2. BIECZYNO	176	50	126	13	12	11	12	2	2	51	55	13	5	90	86
3. CHEŁM GRYFICKI	33	10	23	4	1	2	2	1	1	8	12	1	1	16	17
4. CHOMĘTOWO	246	64	182	17	12	15	11	8	11	67	75	22	8	129	117
5. GORZYSŁAW	126	29	97	4	5	11	7	2	5	36	38	13	5	66	60
6. GOŚLAW	295	70	225	13	10	21	17	6	10	73	104	30	11	143	152
7. GOŁAŃCZ POMORSKA	415	99	316	16	20	22	26	16	11	115	149	28	12	197	218
8. GĄBIN	182	50	132	5	9	13	16	4	5	43	66	16	5	81	101
9. KŁODKOWO	256	57	199	10	9	17	12	6	18	72	74	25	13	130	126
10. LEWICE	197	39	158	8	9	6	13	7	3	52	79	13	7	86	111
11. MIROŚLAWICE	288	61	227	9	14	18	14	11	5	84	104	21	8	143	145
12. MRZEŻYNO	1611	308	1303	56	51	59	88	60	66	504	578	99	50	778	833
13. NOWIELICE	371	74	297	13	10	13	23	13	10	115	132	31	11	185	186
14. PALICZYNO	25	3	22	2	0	0	0	1	1	4	15	1	1	8	17
15. ROBY	235	60	175	9	8	13	19	11	7	57	74	24	13	114	121
16. ROGOWO	315	66	249	8	9	20	18	7	22	102	120	8	1	145	170
17. ROGOZINA	164	26	138	5	1	6	8	4	6	47	63	16	8	78	86
18. SADLENKO	41	8	33	1	1	2	3	0	1	9	21	2	1	14	27
19. SADLNO	276	57	219	9	14	11	15	6	7	77	100	28	9	131	145
20. SIEMIDARŻNO	107	24	83	7	4	6	6	2	1	22	36	16	7	53	54
21. TRZEBIATÓW	10036	1887	8149	344	314	485	494	235	271	3087	3514	914	378	5065	4971
22. TRZEBUSZ	639	131	508	20	23	35	35	13	27	180	223	61	22	309	330
23. WLEWO	175	36	139	11	5	5	8	9	7	50	58	15	7	90	85
24. WŁODARKA	232	49	183	11	13	6	14	7	7	65	77	24	8	113	119
25. ZAPOLICE	77	19	58	1	4	5	6	2	3	21	24	8	3	37	40
Razem:	16536	3283	13253	597	558	805	868	434	508	4944	5797	1430	595	8210	8326

Tabela 1. Liczba mieszkańców Gminy Trzebiatów wg płci w poszczególnych miejscowościach
(stan na 31.12.2009 r.)



Wykres 3. Liczba mieszkańców sołectwa Trzebusz na tle innych miejscowości gminy Trzebiatów (z wyłączeniem miasta Trzebiatów). Stan na dzień 31.12.2009 r.



Wykres 4. Liczba mieszkańców sołectwa Trzebusz w latach 1979, 1994, 2001, 2009

1.5 Historia miejscowości

Pierwsza wzmianka o wsi Trzebusz (Tribuis, Tribuse) pochodzi z 1180 r. Wieś została wymieniona jako jedna z wsi przekazanych przez księcia Kazimierza I klasztorowi premonstraterów w Białobokach koło Trzebiatowa. W posiadaniu zakonników była do czasów Reformacji. Informacja o parafii w Trzebuszu pochodzi z 1594 r. Od połowy XVI w. wieś występuje w dobrach książęcych. W dokumentach z wizytacji wsi książęcych w 1628 r. zanotowano ją, jako wieś z 63 łanami, karczmą, gdzie wśród mieszkańców był 1 pasterz i trzech rękodzielników. W 1804 r. we wsi zarejestrowano 34 gospodarstwa, w tym 2 gospodarstwa sołtysie, 19 pełnych chłopskich, 2 połówkowe i 11 zagrodniczych. Zabudowa wsi, w której mieszkało 780 osób, składała się wówczas z 72 budynków mieszkalnych i około 120 gospodarczych. Funkcjonowała szkoła dwuklasowa. Przy wsi znajdował się wiatrak (koźlak) i cegielnia (oba nie istnieją). W 1845 r. zbudowano dom wdów po pastorach, który również już nie istnieje.

W 1912 r. Trzebusz otrzymał połączenie kolejką wąskotorową z Trzebiatowem i Mrzeżynem. Obecnie kolejka jest nieczynna, ale pozostał jej czytelny przebieg. W tym samym czasie we wsi postawiono budynek nowej szkoły. Po 1945 r. wieś zasiedlono osadnikami, głównie wojskowi, ludność z Polski Centralnej i zza Buga). Jej charakter, jako wsi chłopskiej został utrzymany.

1.6 Przestrzenna struktura miejscowości

Układ wsi jest dobrze zachowany w placowej (zachodniej) części wsi, mimo braku jednej z zagród na zachodnim zamknięciu placu. W części owalnicowej układ wsi jest również czytelny, ale częściowo zdeformowany w wyniku przecięcia wrzeciona nawsia szosą Trzebiatów – Mrzeżyno oraz zlokalizowania pawilonów sklepu i skupu mleka na wcześniej niezabudowanym terenie we wschodniej partii nawsia.

W większości zagród utrzymany został tradycyjny układ czworoboczny (typ I/IA) z frontowym budownictwem bramnym. Zespół tego typu zagród jest unikalny w skali gminy i województwa. Istniejąca zabudowa mieszalna pochodzi z okresu od 3-4 ćwierci XIX w. do lat 20-tych XX w. Głównie we wschodniej części wsi występuje liczny zespół chałup ryglowych (z późniejszymi przemurowaniami) z naczółkowymi dachami. W większości tych obiektów dokonano zmian w elewacjach. Dobrze zachowane (bez istotnych przekształceń) są natomiast domy młodsze.

Na wschód od wsi utrzymana została zabudowa w konstrukcji ryglowej. Budynki bramne datowane są na 1864 r. Stan techniczny tych obiektów jest katastrofalny. W placowej części wsi dominują budynki murowane z 1 ćw. XIX w. W zabudowie gospodarczej, widoczna jest kontynuacja tradycyjnych form, tj. budynków bramnych. Na działce po starym domu parafialnym postawiono nowy budynek plebani: 2-kondygnacyjny, kryty stropodachem, dysharmonizujący z historycznym układem i zabudową wsi.

Cmentarz przykościelny ma usunięte nagrobki, przez co jego układ jest zupełnie nieczytelny. Przed wejściem do kościelnej wieży leży kamienna płyta nagrobna z XVIII w. Mur ogrodzeniowy, wykonany z kamienia łamanego, pełni obecnie rolę muru oporowego. Na terenie cmentarza występuje starodrzew: lipy i jesiony na obwodzie cmentarza oraz dwa kasztany przy bramce wejściowej. Drugi cmentarz – ewangelicki – z XIX w. posiada czytelne granice, jednak cały teren cmentarza jest mocno zarośnięty.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1. Warunki klimatyczne

Położenie sołectwa na terenie dwóch krain klimatycznych Pobrzeża Kołobrzeskiego i Krainy Gryficko-Nowogardzkiej ma swoje bezpośrednie konsekwencje klimatyczne. W tutejszych okolicach dominuje klimat morski, co najciekawsze – z większymi wpływami Oceanu Atlantyckiego, niż samego Morza

Bałtyckiego. Bałtyk ma jednak decydujący wpływ na mikroklimat tego obszaru, a w szczególności na zawartość w powietrzu – głównie na nadmorskich plażach – korzystnego dla zdrowia czynnika, składającego się m.in. z cząsteczek soli oraz jodu. Temperatury w tym rejonie Pomorza Zachodniego są charakterystyczne dla klimatu umiarkowanego o odmianie oceanicznej. Przejawia się to m.in. stosunkowo niewielkimi różnicami pomiędzy temperaturą lata i zimy oraz dużą wilgotnością powietrza, dochodzącą miejscami do 80%. W tym rejonie zimy są zazwyczaj ciepłe i łagodne, a lata chłodniejsze niż w innych rejonach kraju. Średnia temperatura lipca nie przekracza 17 stopni C, a średnia temperatura stycznia wynosi –1,5 stopnia C. Ważną cechą tego klimatu jest duża ilość dni z silnymi wiatrami z kierunków zachodnich szczególnie w okresach sztormowych. Największą częstość wiatrów zanotowano z kierunku południowo-zachodniego (SW) oraz zachodniego (W). Średnia roczna prędkość wiatru kształtuje się na poziomie ok. 4 m/s (ok. 5 m/s na wysokości 50 m nad powierzchnią gruntu) i jest jedną z najwyższych w Polsce. Rzadko zdarzają się natomiast dni bezwietrzne. W okresie letnim nie bez znaczenia jest również lokalna cyrkulacja bryzowa, która podczas ciepłego dnia wywołuje wiatr znad morza w kierunku lądu, natomiast w ciągu nocy wiatr kompensacyjny w kierunku przeciwnym. Roczne opady kształtują się na poziomie ok. 600-700 mm rocznie, przy czym większa ich część, czyli ok. 400 mm przypada na półrocze ciepłe. Liczba dni z opadem sięga średnio 180 dni w ciągu roku. Okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni rocznie. Dane te pochodzą z najbliższej stacji meteorologicznej, która znajduje się w Kołobrzegu.

2.2. Zasoby przyrodnicze

Na terenie sołectwa znajdują się liczne pomniki przyrody. Są to najczęściej pojedyncze stare drzewa rodzime, ich grupy lub skupienia o zabytkowym charakterze. W sołectwie rozpoznano kilka wybitnie wartościowych obiektów florystycznych. Należą do nich fragmenty lasów, łąk, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, torfowiska, aleje, starodrzewy, grupy drzew, drzewa pomnikowe i stanowiska rzadkich i chronionych roślin. Łącznie w sołectwie i całej gminie są to 54 pomniki przyrody. Zaproponowano dla nich różne kategorie ochronne.

Na obszarze lub w okolicach miejscowości Trzebusz zlokalizowane są dwa Obszary Specjalnej Ochrony (OSO):

- Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski (PLH 320017),
- Ostoja na Zatoce Pomorskiej (PLH990002).

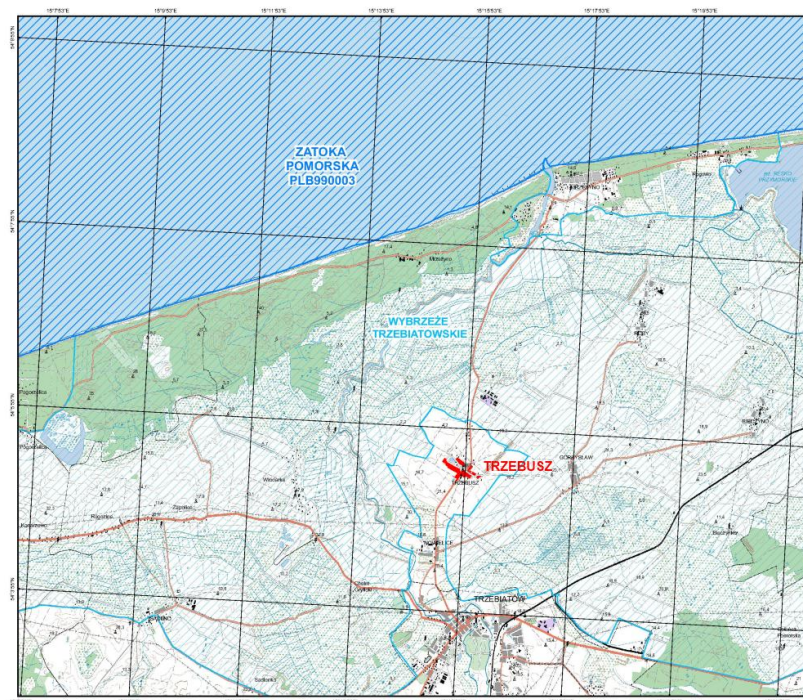
Pierwszy z wymienionych obszarów znajduje się w odległości 1 km od południowo-zachodniej granicy miejscowości, natomiast drugi znajduje się w odległości około 5 km od północno-zachodniej granicy miejscowości Trzebusz.

Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski

Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski (obszar o powierzchni 17 468,79 ha) rozciąga się na długości ok. 60 km południowego wybrzeża Bałtyku. Jego obszar nie jest całkowicie spójny, lecz

Stwierdzone ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej bytujące na tym terenie to: nur rdzawoszyi (*Gavia stellata*), nur czarnoszyi (*Gavia arctica*), perkoz rogaty (*Podiceps auritus*) oraz tracz bielaczek (*Mergus albellus*).

Regularnie występujące ptaki migrujące to: perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), perkoz rdzawoszyi (*Podiceps grisegena*), lodówka (*Clangula hyemalis*), markaczka (*Melanitta nigra*), uhla (*Melanitta fusca*), szlachar (*Mergus serrator*) oraz nurnik (*Cepphus grylle*).



Mapa 4. Ostoja na Zatoce Pomorskiej

2.3. Dziedzictwo kulturowe

Stara część Trzebusza stanowi obszar o znacznej koncentracji istniejących wybitnych wartości kulturowych i krajobrazowych, w tym historycznych, architektonicznych, etnograficznych i archeologicznych, posiadających unikatowe walory w skali regionu, które postuluje się do objęcia ochroną w celu pełnego zachowania historycznej formy krajobrazu kulturowego dla celów naukowych, edukacyjnych i turystycznych.

W obrębie rezerwatu kulturowego obowiązywać powinno pełne zachowanie istniejących wartości, poprzez ochronę i konserwację wszystkich historycznych składników. Rygory ochrony krajobrazu i obiektów kultury materialnej powinny zostać ustanowione w planie ochrony rezerwatu i zapisane w planach zagospodarowania przestrzennego.

Zasięg planowanego rezerwatu kulturowego

Obszar całej wsi rozciągającej się od nasypu dawnej kolejki wąskotorowej na południowym-wschodzie do cmentarza na północno-zachodnim krańcu, zamknięty od północnego-wschodu i południowego-zachodu drogami zagminnymi.

2.4. Charakterystyka krajobrazu kulturowego

Wieś leży w obrębie postulowanego Parku Krajobrazowego Doliny Rzeki Regi, w odległości 4 km od nurtu rzeki, 6 km od wybrzeża Bałtyku i 5 km od miasta Trzebiatów. Zachowane zostało rozplanowanie wsi o średniowiecznym rodowodzie. Trzebusz to duża wieś placowa z obszernym wrzecionowatym nawsiem. We wschodniej części nawsia posadowiono w XV w. kościół orientowany, przy którym założono cmentarz otoczony kamiennym murem (XVI w.). Pierzeje ulic wokół nawsia zwarcie wypełnia zabudowa siedlisk chłopskich. Zabudowa siedlisk prezentuje typ charakterystyczny dla okolic Trzebiatowa – zamknięty czworobok ze stodołą z przejazdem zamykającą zagrodę od strony ulicy. Budynek mieszkalny ustawiany kalenicowo w głębi siedliska. Ta forma zagrody wywodzi się z tradycji zamkniętej zagrody typu frankońskiego, rozpowszechnionej na obszarze pasa nadmorskiego w XVIII i początku XIX w. Podczas gdy w większości wsi w XIX w. następowały przekształcenia w tradycyjnym rozplanowaniu zabudowy siedliska (przemieszczenie chałupy na front), to w Trzebuszu historyczna forma była kontynuowana konsekwentnie do XX w. Dzięki temu w zagrodach w zachodniej części wsi murowane stodoły bramne pochodzące z 1. ćwierci XX w. tradycyjnie zamykają front siedliska. We wschodniej części wsi zachowała się natomiast starsza zabudowa – stawiane w ryglowej konstrukcji stodoły pochodzą z połowy XIX w. W całej wsi najliczniej występującą formą zabudowy mieszkalnej jest duża chałupa siedmio-dziewięcioosiowa przykryta wysokim dachem z naczółkami (pierwotnie ryglowa, obecnie w większości murowana). Ulica na wschód od nawsia obsadzona jest obustronnie wiekowymi lipami. Na większości ulic wsi zachował się XIX-wieczny bruk (wyprofilowany z obustronnymi rynsztokami), kamienne posadzki (z zagłębionymi, brukowanymi gnojownikami). Ten sam rodzaj bruku posiada też większość podwórek. Na kilku podwórkach zachowały się żeliwne pompy. Przed 1890 r. na zachód od zabudowań założono cmentarz.

Liczba gospodarstw i odpowiadająca im ilość siedlisk, udokumentowana w XIX-wiecznych źródłach kartograficznych uległa niewielkim zmianom do czasów obecnych. Zachowanie rozplanowania wsi, układu zagród i form zabudowy z nawarstwieniami historycznymi kwalifikuje Trzebusz do objęcia pełną ochroną rezerwatową.

Charakterystyka archeologiczna

Na gruntach wsi zlokalizowanych jest 8 stanowisk archeologicznych, na których zarejestrowano pozostałości z następujących okresów;

- kultura łużycka (2)
- okres rzymski (1 cmentarzysko)

- okres starożytny (1)
- okres wczesnośredniowieczny (2)
- okres średniowieczny (4)

Rozrzut stanowisk jest bardzo duży, rozciągnięty na długości ok. 3 km po osi wschód-zachód. Najistotniejszym stanowiskiem jest tutaj cmentarzysko rzymskie położone około 1,6 km na południowy-zachód od środka wsi.

Wykaz obiektów kulturowych zawiera poniższa tabela:

OBIEKT	ADRES	MATERIAŁ	DATOWANIE
Kościół parafialny pw. św. Józefa Wypożyczenie kościoła – empora z renesansową balustradą, której płyciny obramione architektoniczną dekoracją wypełnia malarstwo (na desce) o tematyce biblijnej – datowane na XVI/XVII w. Dzwon (na wieży) z warsztatu Samuela Meiera w Kołobrzegu - 1784 r. Dwie wapienne płyty nagrobne z 1720 i 1731 r. Pozostałe wyposażenie ołtarz i ambona z końca XIX w.	-	Murowana wieża z drewna	XV w.
Zagroda: budynek mieszkalny, budynek bramny	Nr 1	Murowany / ryglowy	1864 r.
Zagroda: budynek mieszkalny, 2 budynki gospodarcze, budynek bramny	Nr 2	Murowany / ryglowy	3/4 ćw. XIX w. 3/4 ćw. XIX w. 1864 r.
Stodoła	Nr 4	Ryglowy	1864 r.
Budynek mieszkalny	Nr 7	Murowany	3/4 ćw. XIX w.
Zagroda: budynek mieszkalny, budynek bramny	Nr 8	Murowany / ryglowy	3/4 ćw. XIX w. pocz. XX w.
Zagroda: budynek mieszkalny, budynek bramny	Nr 10	Murowany	pocz. XX w.
Zagroda: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek bramny	Nr 11	Murowany / ryglowy	k. XIX w. k. XIX w. pocz. XX w.
Zagroda: budynek mieszkalny, 2 budynki gospodarcze, budynek bramny	Nr 12/13	Murowany / ryglowy	XIX / XX w. pocz. XX w.
Zagroda: budynek mieszkalny, budynek bramny	Nr 14/15	Murowany / ryglowy	3/4 ćw. XIX w. pocz. XX w.
Budynek mieszkalny	Nr 27	Ryglowy	3/4 ćw. XIX w.
Budynek mieszkalny	Nr 31	Murowany / ryglowy	3/4 ćw. XIX w.
Budynek mieszkalny, budynek bramny	Nr 29	Murowany	1923 r.
Budynek mieszkalny	Nr 30	Murowany / ryglowy	3/4 ćw. XIX w.
Budynek mieszkalny, stodoła	Nr 33	Murowany	XIX / XX w. 1926 r.
Budynek mieszkalny	Nr 34	Murowany / ryglowy	3/4 ćw. XIX w.

Budynek mieszkalny	Nr 46	Murowany	XIX / XX w.
Zagroda: budynek mieszkalny, budynek bramny	Nr 50	Murowany / ryglowy	poł. XIX w.
Zagroda: budynek mieszkalny, budynek bramny	Nr 51	Ryglowy	poł. XIX w.

Tabela 2. Wykaz obiektów kultury w sołectwie Trzebusz

Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebiatów.*

2.5. Obiekty i tereny

Na terenie miejscowości Trzebusz istnieje wiele atrakcyjnych kulturowo i społecznie obiektów i terenów, jednakże z racji na wieloletnie zaniedbania w zakresie ich remontu, czy modernizacji, są one obecnie w bardzo złym stanie technicznym i funkcjonalnym.

Obiekty historyczne

- zagroda nr 1 - budynek mieszkalny, budynek bramny - 1864 r.
- zagroda nr 2 - budynek mieszkalny, dwa budynki gospodarcze, budynek bramny - 3/4 ćw. XIX w.
- zagroda nr 10 - budynek mieszkalny, budynek bramny - początek XX w.
- zagroda nr 11 - budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek bramny, koniec XIX - początek XX w.
- zagroda nr 12/13 - budynek mieszkalny, dwa budynki gospodarcze, budynek bramny - XIX/XX w.
- zagroda nr 14 /15 - budynek mieszkalny, budynek bramny - XIX/XX w.
- zagroda nr 50 - budynek mieszkalny, budynek bramny - połowa XIX w.
- zagroda nr 51 - budynek mieszkalny, budynek bramny - połowa XIX w.

Obiekty sakralne

- Kościół parafialny pod wezwaniem św. Józefa – zabytkowy obiekt sakralny z XV w. wpisany do rejestru zabytków pod numerem 276 wraz z przykościelnym cmentarzem założonym również w XV w. otoczonym kamiennym murem. Obecnie zlikwidowany, pozostał tylko mur.
- Cmentarz ewangelicki z końca XIX w. (założony przed 1890 r.) wraz z wymagającym uporządkowania, pielęgnacji i ochrony bogatym drzewostanem. Obecnie nieczynny.



Zdjęcie 1. Kościół parafialny pw. św. Józefa

Ścieżki rowerowe

Miejscowość Trzebusz nie dysponuje żadną infrastrukturą rowerową. Dogodne położenie miejscowości na trasie prowadzącej nad morze – Trzebiatów-Mrzeżyno sprzyja rozwojowi turystyki, jednakże wymaga znacznych nakładów i inwestycji w infrastrukturę. Zaprojektowanie i wykonanie ścieżki rowerowej łączącej Nowielice, Trzebusz i Mrzeżyno przyczyni się do napływu turystów i umożliwi im zwiedzanie oraz pobyt w sołectwie.

Parki i skwery

Sołectwo Trzebusz nie dysponuje typowymi parkami oraz skwerami. Jedynym dostępnym dla mieszkańców obiektem o tego typu charakterze jest plac rekreacyjny dla dzieci, którego budowa była współfinansowana z Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004-2006” w ramach działania 2.3. „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”.



Zdjęcie 2. *Plac zabaw w miejscowości Trzebusz*

Ponadto, w miejscowości zlokalizowany jest staw rybny, który może stanowić dodatkowy obiekt o charakterze społecznym. Wymaga on jednak przebudowy oraz doposażenia w elementy małej architektury.

Dodatkowo, na terenie sołectwa znajduje się aleja lipowa położona przy wschodniej ulicy wsi, którą stanowi ponad 100-letni, wymagający wielu zabiegów pielęgnacyjnych, starodrzew.

Obiekty usługowe

Na obszarze sołectwa Trzebusz działają dwa gospodarstwa agroturystyczne. Usługi noclegowe świadczone są również w oparciu o budynek dawnej szkoły, który służy za sezonowe schronisko młodzieżowe, czynne także w weekendy w ciągu roku szkolnego.

Obiekty handlowe

Działalność gospodarcza na terenie sołectwa prowadzona jest przez trzech gospodarzy – jest to działalność w zakresie upraw zdrowej żywności. Na terenie miejscowości Trzebusz funkcjonuje również jeden punkt handlowy (sklep ogólnospożywczy).



Zdjęcie 3. Zabytkowy budynek w którym mieści się sklep ogólnospożywczy

2.6. Infrastruktura społeczna

Zgodnie z dążeniem do rozwijania regionalizmu i samorządności, administrowanie oświatą w stopniu podstawowym oraz placówkami wychowania przedszkolnego weszło w zakres kompetencji sołectwa. Wiąże się to także z finansowaniem tych placówek przez samorządy. W konsekwencji ludność miejscowa – w tym wypadku rodzice dzieci – mają większą szansę wpływać na kształt publicznego systemu oświatowo-wychowawczego. Poważnym problemem są jednak niewystarczające środki na utrzymanie placówek oświatowo-wychowawczych. Problem ten jednak nie powinien być rozpatrywany jedynie w kategoriach opłacalności ekonomicznej.

Odnotowania wymaga fakt zniknięcia przedszkoli ze wsi. Ponadto utrzymanie małych wiejskich szkół w gminie okazało się zbyt kosztowne. Wobec powyższego dzieci z wsi, dojeżdżają do dużych szkół w mieście lub większych szkół wiejskich. Ograniczenie ilości szkół i rejonizacja powodują konieczność dowozu dzieci z sołectwa do szkół w Trzebiatowie i Mrzeżynie.

W sołectwie Trzebusz Osiedle funkcjonuje od 2002 r. Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza. Jej celem jest w szczególności zapewnienie opieki wychowawczej, tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków a także łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie i eliminowanie zaburzeń zachowania. Świetlica zapewnia swoim wychowankom przede wszystkim pomoc w odrabianiu lekcji, prowadzi różne formy zajęć dodatkowych: plastycznych, czytelniczych, muzycznych, teatralnych, sportowych, ekologicznych i oferuje pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.

2.7. Infrastruktura techniczna

Infrastruktura wodno - kanalizacyjna

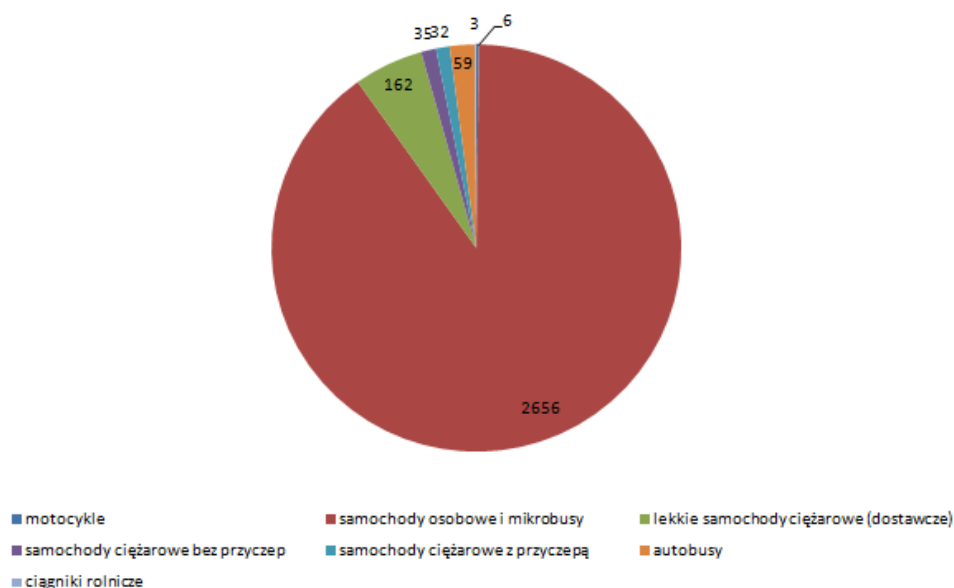
Sołectwo, jak i wszystkie pozostałe miejscowości zaopatrywane są z ujęć wody zlokalizowanych na terenie gminy (wyjątek stanowią Lewice zasilane z Darżewo gm. Brojce). Ujęcie wody w Nowielicach jest ujęciem lokalnym obsługującym miejscowości Nowielice, Trzebusz i Trzebusz Osiedle. Wielkość zasobów eksploatacyjnych ujęcia ustalona jest na 415 m³/d. Miejscowość (osiedle mieszkaniowe) posiada sieci wodociągowe oraz kanalizację sanitarną wybudowaną w czasach działalności PGR. Obecnie ścieki odprowadzane są do przepompowni lokalnych i dalej poprzez rurociąg tłoczny Mrzeżyno – Trzebiatów do oczyszczalni ścieków w Trzebiatowie. Na terenie gminy funkcjonuje jedna duża komunalna oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna. Znajduje się ona na przedmieściu Trzebiatowa. Oczyszczalnia ta o przepustowości Q dob. = 4 500 dm³/d działa od roku 1994 i osiąga wysoki stopień redukcji zanieczyszczeń. W chwili obecnej obciążona jest w 70%. Do oczyszczalni ścieków spływają ścieki sanitarne z miasta Trzebiatów oraz miejscowości Mrzeżyno, Trzebusz i Nowielice.

Infrastruktura drogowa i transportowa

Sołectwo Trzebusz jest powiązane z zewnętrznymi miejscowościami drogą wojewódzką nr 109, relacji Płoty - Gryfice - Trzebiatów - Mrzeżyno.

Według pomiaru ruchu z 2005 r. średni dobowy ruch pojazdów samochodowych na trasie nr 109, na odcinku Trzebiatów - Mrzeżyno (długość odcinka 14,8 km) wynosił 2953 pojazdy samochodowe / dobę, w tym:

- motocykle - 6 (0,20%)
- samochody osobowe i mikrobusy - 2656 (89,94%)
- lekkie samochody ciężarowe (dostawcze) - 162 (5,49%)
- samochody ciężarowe bez przyczep - 35 (1,19%)
- samochody ciężarowe z przyczepą - 32 (1,08%)
- autobusy - 59 (2,00%)
- ciągniki rolnicze - 3 (0,10%)



Wykres 5. Średni dobowy ruch na trasie nr 109, na odcinku Trzebiatów - Mrzeżyno
(pomiar ruchu wykonany w 2005 r.)

Sieć dróg w sołectwie Trzebusz jest wystarczająca, ale ich stan techniczny jest zły. Remontu wymagają w szczególności drogi wewnętrzne w starej części wsi, które pokryte są XIX-wiecznym brukiem (bruk wymaga przełożenia i uzupełnienia).

Przewozy pasażerskie w gminie zapewnia komunikacja PKS oraz prywatne linie przewozowe. Codzienne dowozy uczniów do szkół są zadaniem własnym gminy realizowanym przez prywatnych przewoźników. Przewozy towarowe obsługuje transport zakładowy i prywatny.

Latem na trasach do miejscowości nadmorskich kursuje co prawda więcej autobusów, ale są to przeważnie kursy pospieszne i przyspieszone co utrudnia korzystanie z nich mieszkańcom Trzebusza. Linie do miejscowości położonych na uboczu obsługiwane są wtedy rzadziej, a te z nich, które poza sezonem przewożą głównie dzieci do szkół są na okres wakacyjny zawieszane.

Infrastruktura energetyczna

Energia elektryczna dla sołectwa dostarczana jest na poziomie napięcia WN 110 kV liniami napowietrznymi Gryfice – Trzebiatów i Kołobrzeg – Trzebiatów AFL 120 mm². Główną stacją zasilającą jest stacja 110/15 kV „Trzebiatów” o mocy 2x16 MVA. Ze stacji tej jest wyprowadzona linia napowietrzna 110 kV zasilająca stację 110/15 kV „Niechorze” o mocy 10 MVA. Energia elektryczna jest dostarczana na poziomie napięcia SN – 15 kV.

Infrastruktura sieci gazowej

Gaz rozprowadzany jest siecią niskiego i średniego ciśnienia. Na terenie sołectwa nie istnieje zorganizowany system dostarczania energii cieplnej. Ogrzewanie budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej odbywa się w oparciu o indywidualne piece termiczne i kotłownie.

2.8. Gospodarka i rolnictwo

Rolnictwo

Rolnicza przestrzeń produkcyjna gminy Trzebiatów, w tym sołectwa Trzebusz zajmuje 14 126 hektarów, tj. blisko 63% obszaru gminy. Wartość gruntów ornych w gminie jest dość wysoka: 36,2% stanowią grunty klas III, a 50,3 % grunty klas IV. Wartość użytków zielonych także jest dość wysoka, ok. 72% stanowią użytki III i IV klasy bonitacyjnej.

Gospodarka

Jeszcze do niedawna na terenach sołectwa Trzebusz funkcjonował przemysł rolny. W wyniku słabej koniunktury gospodarczej, jak również braku inicjatywy gospodarczej ze strony mieszkańców, działalność gospodarcza na obszarze sołectwa Trzebusz sprowadza się do działalności związanej z agroturystyką. Na terenie sołectwa funkcjonują dwa gospodarstwa agroturystyczne, co zważywszy na bliskość Bałtyku świadczy o niskim wykorzystaniu potencjału turystycznego miejscowości. Poza tym, w sołectwie działa jeden sklep ogólnospożywczy.

2.9. Kapitał społeczny i ludzki

Mieszkańcy sołectw Trzebusz i Trzebusz Osiedle wybierają swojego sołtysa i 5-osobową radę sołecką. Następnie mieszkańcy miejscowości Trzebusz i Nowielice wybierają wspólnie jednego radnego do 15-osobowej Rady Miejskiej w Trzebiatowie

Obecnie na terenie sołectwa nie funkcjonują żadne organizacje pozarządowe / społeczne takie jak:

- Ochotnicza Straż Pożarna,
- Koło Gospodyń Wiejskich
- inne stowarzyszenia / związki.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Trzebusz

Kierując się zasadami przyjętymi dla kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym postanowiono, również w przypadku wsi, posłużyć się bardzo wygodnym narzędziem planistycznym, jakim jest analiza SWOT. Jest to analiza mająca na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego,

infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia wsi w okresie perspektywicznym.

Prace nad analizą SWOT w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji wsi, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwi podjęcie skutecznych działań przyczyniających się do rozwoju społeczno-gospodarczego danej miejscowości.

Mocne strony

- pamiętki i obiekty kulturalno-historyczne,
- zainteresowanie agroturystyką,
- korzystne położenie geograficzne pod względem komunikacyjnym oraz atrakcyjne położenie pod względem turystycznym: ok. 6 km od zabytkowego Trzebiatowa, 6,5 km od nadmorskiej miejscowości Mrzeżyno, 4 km od nurtu rzeki Regi,
- wpływ klimatu morskiego,
- nieużytkowane łąki, pastwiska, torfowiska porośnięte roślinnością solniskową oraz siedliska zwierzyny łownej,
- dobry stan środowiska naturalnego,
- wieś o średniowiecznej tradycji,
- zachowanie rozplanowania wsi, układu zagród i form zabudowy z nawarstwieniami historycznymi są unikatem w skali regionu, co kwalifikuje Trzebusz do objęcia ochroną rezerwatową,
- starodrzew – aleja lipowa we wschodniej partii wsi,
- na gruntach wsi zlokalizowanych jest 8 stanowisk archeologicznych,
- funkcjonowanie świetlicy opiekuńczo-wychowawczej,
- posiadanie sieci wodociągowej, gazowej i telekomunikacyjnej.

Słabe strony

- brak organizacji ruchu rowerowego (ścieżek rowerowych),
- bardzo zły stan techniczny budynku świetlicy wiejskiej zlokalizowanej we wsi,
- zła jakość infrastruktury komunikacyjnej,
- brak umiejętności wykorzystania własnych zasobów (m.in. wykorzystanie istniejącego stawu do celów rekreacyjnych),
- zły stan techniczny rowów melioracyjnych oraz stawu usytuowanych w centralnej części wsi,
- duże bezrobocie,
- odpływ młodych ludzi,
- brak kanalizacji sanitarnej,
- brak inicjatywy agroturystycznej spowodowanej niezamożnością społeczeństwa oraz brakiem doświadczenia w organizacji tego typu działań,

- niska świadomość walorów środowiska naturalnego,
- brak dobrej koordynacji działań pro-turystycznych,
- brak przemysłu - niedorozwój sfery produkcyjnej,
- dezintegracja środowiska gospodarczego.

Szanse

- aktywność i przedsiębiorczość społeczeństwa,
- ogólny wzrost gospodarczy,
- poprawa stanu środowiska oraz zwiększające się zainteresowanie problemami ochrony środowiska,
- coraz silniejsza chęć młodzieży do kształcenia się,
- pozytywna zmiana wizerunku,
- pojawienie się nowych źródeł finansowania w związku z integracją europejską.

Zagrożenia

- pauperyzacja społeczeństwa,
- odpływ młodych osób,
- niekorzystna koniunktura gospodarcza kraju,
- niekorzystna koniunktura w rolnictwie,
- niska kultura ruchu drogowego,
- brak dbałości o wspólny majątek.

Jak widać znaczącym problemem w sołectwie jest wysokie bezrobocie oraz brak sfery gospodarczej i związana z tym niska podaż miejsc pracy w regionie. Odczuwalny jest brak integracji i samoorganizacji mieszkańców połączonej z brakiem wystarczającej ilości ofert spędzania wolnego czasu przez młodzież. Występują znaczne braki w propagowaniu i rozwoju agroturystyki.

Najbardziej istotną szansą rozwojową jest korzystne położenie geograficzne oraz walory przyrodnicze. Swoją szansę sołectwo znajduje także w procesie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i rozwoju współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej. Panujący obecnie trend osadnictwa poza dużymi aglomeracjami daje sołectwu znaczną szansę rozwoju. W regionie brak jest jakichkolwiek zagrożeń nadzwyczajnych. Największymi zagrożeniami dla mieszkańców obu sołectw są:

- niewystarczające środki finansowe na rozwój miejscowości, w tym na modernizowanie i budowanie infrastruktury społecznej,
- znikoma ilość powstających oddolnych inicjatyw pro-społecznych.

Główne problemy koncentrują się w ramach następujących obszarów:

- sfery społecznej.
- sfery gospodarczej.

Najważniejszym z nich jest fakt niewykorzystania potencjału otaczającego sołectwo środowiska. Wynika to z braku inicjatyw służących wykorzystaniu terenów agroturystycznych i chronionych. Do najważniejszych problemów zaliczyć możemy:

- słabą świadomość agroturystyczną wśród okolicznych rolników, stanowiącą poważną przeszkodę w rozwoju tego kierunku turystyki;
- niską świadomość wartości walorów środowiska naturalnego wśród mieszkańców powodującą degradację środowiska;
- brak dobrej koordynacji działań pro-turystycznych oraz brak dobrej promocji.

Najważniejszymi problemami z tej sfery jest:

- niska zasobność finansowa społeczności lokalnej, która w zasadzie wyklucza dokonywanie poważnych inwestycji gospodarczych w oparciu o kapitał lokalny;
- duży wskaźnik bezrobocia bez możliwości szybkiego rozwiązania tego problemu;
- podstawę lokalnego biznesu stanowią stosunkowo słabe, małe podmioty handlowe nastawione wyłącznie na obsługę rynku lokalnego, co nie wpływa na zwiększanie masy pieniądza w sołectwie;
- kryzys małoobszarowego rolnictwa, który ogranicza, na chwilę obecną, naturalny z punktu widzenia lokalizacji, kierunek rozwoju;

Dodatkowo w sołectwie występuje szereg problemów w sferze społecznej. Zdecydowana większość z nich spowodowana jest trudną sytuacją materialną poszczególnych osób lub rodzin. Najczęściej występujący problem jest tu zatem ubóstwo, które dotyczy głównie osoby bezrobotne oraz osoby starsze.

Analiza zasobów miejscowości

Informacje na temat podstawowych zasobów charakteryzujących sołectwo Trzebusz zostały sporządzone na podstawie analizy ankiet, w których mieszkańcy określili, jak postrzegają swoją miejscowość. Tabela ta przybliży obserwatorowi zewnętrznemu obecny stan wsi i obrazuje moment rozwoju, w jakim obecnie się ona znajduje.

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

W analizie zasobów brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- środowisko przyrodnicze,
- środowisko kulturowe,
- dziedzictwo historyczne i religijne,
- obiekty i tereny,
- gospodarkę i rolnictwo,

- sąsiadów i przyjezdnych,
- instytucje, ludzi i organizacje społeczne.

Poniżej przedstawiono inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości Trzebusz, w której przedstawiono aktualną kondycję zasobów, które mogą być wykorzystane na rzecz rozwoju tej miejscowości.

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu			X	
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)				X
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			X	
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)			X	
- osobliwości przyrodnicze	X			
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)				X
- podłoże, warunki hydrogeologiczne	X			
- gleby, kopaliny		X		
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe				X
- walory zagospodarowania przestrzennego				X
- zabytki				X
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo historyczne i religijne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu				X
- święta, odpusty, pielgrzymki		X		
- tradycje, obrzędy, gwara	X			
- legendy, podania i fakty historyczne				X
- ważne postacie historyczne	X			
- specyficzne nazwy	X			

Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową	X			
- działki pod domy letniskowe	X			
- działki pod zakłady usługowe i przemysł	X			
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)				X
- place i miejsca publicznych spotkań		X		
- miejsca sportu i rekreacji		X		
Gospodarka i rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X		
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)				X
- ruch tranzytowy				X
- przyjezdni stali i sezonowi		X		
Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły	X			
- Dom Kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- Ochotnicza Straż Pożarna	X			
- Koło Gospodyń Wiejskich	X			
- Stowarzyszenia	X			

Tabela 3. Analiza zasobów sołectwa Trzebusz

4. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

W miejscowości Trzebusz można wyróżnić trzy obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Są to:

- boisko piłkarskie,
- staw rybny wraz z otaczającymi go terenami zielonymi,
- świetlica wiejska,
- droga wewnętrzna wokół wsi wraz z chodnikami.

Wymienione powyżej obszary zlokalizowane są w starej części sołectwa tj. w sołectwie Trzebusz.

1. Boisko piłkarskie

Zlokalizowane na terenie sołectwa trawiaste boisko piłkarskie jest obiektem wybudowanym w latach 70-tych. Obiekt posiada niestandardowe wymiary 80x40 m, przez co nie kwalifikuje się do grupy boisk piłkarskich. Co więcej, od momentu oddania obiektu do użytku nie był on nigdy remontowany, ani modernizowany. Na infrastrukturę obiektu składają się jedynie dwie stalowe bramki. Poza nimi obiekt nie posiada żadnej dodatkowej infrastruktury np. w postaci szatni, trybun dla kibiców, ławek dla zawodników, parkingu, oświetlenia, czy też zaplecza sanitarnego w postaci łazienek, toalet. Brak możliwości spełnienia wymogów stawianych boiskom sportowym powoduje, że z obiektu korzystają obecnie wyłącznie nieliczni mieszkańcy sołectwa Trzebusz oraz Trzebusz Osiedle. Obecna infrastruktura służy im do rozgrywania lokalnym meczów piłki nożnej oraz organizowania małych festynów.

Biorąc pod uwagę potencjał społeczny obiektu, sołectwo Trzebusz planuje jego modernizację. W ramach prac modernizacyjnych płyta boiska zostanie powiększona do standardowych wymiarów (min. 100x60 m), oraz wyposażona w dodatkową, niezbędną infrastrukturę, w tym: oświetlenie, ogrodzenie, trybuny, zaplecze dla zawodników. Dostosowanie obiektu do obowiązujących norm pozwoli na rozgrywanie meczów piłkarskich nie tylko pomiędzy mieszkańcami miejscowości Trzebusz, ale również między innymi zespołami piłkarskimi z okolicznych miejscowości. Obiekt, będzie sprzyjał nawiązywaniu kontaktów społecznych na dużo szerszą skalę, aniżeli ma to miejsce obecnie. Organizacja wydarzeń sportowych będzie sprzyjać organizowaniu towarzyszących im festynów, w których udział będą brać zarówno mieszkańcy sołectwa Trzebusz, jak również mieszkańcy innych, sąsiadujących z Trzebuszem miejscowości.

2. Staw rybny wraz z otaczającymi go terenami zielonymi

Całkowita powierzchnia zlokalizowanego na obszarze sołectwa stawu rybnego wynosi 0,80 ha. Teren samego stawu, jak również jego otoczenie nie są w chwili obecnej w żaden sposób zagospodarowane, co sprzyja szerzeniu się negatywnych zjawisk społecznych w postaci libacji alkoholowych, bójek itp.

Brak odpowiedniej infrastruktury np. pomostów i ścieżek powoduje, że dostęp do wody jest znacząco utrudniony. Co więcej, brak innych elementów infrastruktury towarzyszącej (tzw. elementów małej architektury) np. ławek, oświetlenia, palenisk wpływa na brak możliwości wykorzystania tego zasobu sołectwa w celach społecznych.

Staw wymaga pogłębienia, oczyszczenia oraz uregulowania linii brzegowej. Co więcej, sołectwo musi ponieść szereg dodatkowych wydatków związanych z dostosowaniem infrastruktury do potrzeb społecznych. Zasób ten mógłby być wykorzystany przez Trzebusz w zakresie organizowania lokalnych pikników, przyjęć, spotkań towarzyskich. Co więcej, poprawienie jego stanu technicznego wpłynie pozytywnie na wizerunek sołectwa, a to z kolei przełoży się na zwiększoną liczbę turystów zatrzymujących się w miejscowości, leżącej na istotnej z punktu widzenia turystyki trasie (Trzebiatów – Mrzeżyno), prowadzącej do głównej miejscowości nadmorskiej w tym rejonie. To z kolei przełoży się na możliwość utworzenia dodatkowych punktów handlowych nastawionych na obsługę turystów, co pozytywnie wpłynie na rozwój gospodarczy i ekonomiczny miejscowości.



Zdjęcie 4 Staw rybny oraz jego najbliższe otoczenie

3. Świetlica wiejska

Budynek świetlicy wiejskiej mieści się w starej części sołectwa Trzebusz (Trzebusz Wieś) w historycznym obiekcie z początku XX wieku – obiekt jest wpisany do Rejestru Zabytków pod numerem A – 1001/z. Całkowita powierzchnia użytkowa świetlicy wynosi 386,37 m², na którą składają się dwie podpiwniczone kondygnacje, w tym:

- parter – w skład którego wchodzi przedsionek, WC, hol, sklep z magazynem, sala kominkowa z barem i zapleczem kuchennym, sala duża ze sceną i schodami na antresolę,
- poddasze – które jest zdewastowane i nienadające się do użytku.

Na potrzeby społeczno – kulturowe mieszkańców sołectwa Trzebusz przeznaczono cztery pomieszczenia budynku. W oparciu o nie organizowano występy, imprezy oraz spotkania mieszkańców. Obecnie, ze względu na bardzo zły stan techniczny obiektu, jak również brak jakiegokolwiek wyposażenia świetlica jest niewykorzystywana. Budynek wymaga generalnego remontu oraz wyposażenia w podstawową infrastrukturę, które pozwolą spełnić wymogi cieplne, sanitarno-higieniczne, przeciwpożarowe i BHP. Przeznaczone na świetlicę pomieszczenia nie posiadają systemu wentylacji, zaplecza sanitarnego, zabezpieczeń przeciwpożarowych, czy też wyjść ewakuacyjnych. Po dostosowaniu obiektu do wymagań społeczno – kulturowych, świetlica umożliwi organizację imprez okolicznościowych takich jak Dzień Dziecka, Dzień Matki, choinka, dożynki, czy też organizowanie spotkań mieszkańców i tworzenie kółek zainteresowań itp. Obiekt będzie dostępny dla wszystkich mieszkańców sołectwa.

4. Droga wewnętrzna wokół wsi wraz z chodnikami

Na ulicach starej części wsi zachował się XIX-wieczny bruk wyprofilowany z obustronnymi rynsztokami, który idealnie współgra z zachowaną wokół historyczną zabudową. Jednak z racji na bardzo długi czas jego użytkowania, powstałe zaniedbania w procesie jego eksploatacji, jak i zwiększenie natężenia ruchu – nie spełnia on już wymagań związanych zarówno z bezpieczeństwem drogowym, jak i wymagań estetyczno-funkcjonalnych. Nawierzchnia brukowa posiada wiele ubytków, dziur, zapadlin, które utrudniają poruszanie się po nim tak pojazdom, jak i pieszym. Dziury niszczą zawieszania samochodów a nierówności spowodowały już niejedną upadek osoby starszej, zwłaszcza w okresie zimowym. Dlatego też niezmiernie ważnym jest, aby nawierzchnia wewnętrznych ulic a przy okazji biegnących wzdłuż nich chodników została wyremontowana poprzez poprawienie ich podbudowy i przełożenie istniejącego zabytkowego bruku.

Dodatkowo mieszkańcy miejscowości Trzebusz zgłaszają potrzebę stworzenia piątego obszaru, który sprzyjałby nawiązywaniu kontaktów społecznych zarówno pomiędzy mieszkańcami sołectwa, jak i odwiedzających go turystów. Takim obszarem byłaby **ścieżka rowerowa** biegnąca przez miejscowość Trzebusz a łącząca ze sobą miejscowość Nowielice, gdzie mieści się znana z hodowli i treningu koni – Stadnina Koni Nowielice z nadmorskim Mrzeżynem, ulubionym miejscem odpoczynku zarówno mieszkańców gminy Trzebiatów, jak i turystów.

Planowana ścieżka rowerowa, która miejscami stanowiłaby ciąg pieszo-rowerowy miałaby długość około 7,5 km, szerokość 2 m i nawierzchnię wykonaną z asfaltu. Na trasie ścieżki zaprojektowano elementy małej architektury, takie jak ławki i miejsca postoju dla rowerów.

Stworzenie ścieżki rowerowej będzie miało bardzo pozytywny wpływ na rozwój kontaktów społecznych zarówno pomiędzy mieszkańcami miejscowości Trzebusz, jak i całej gminy Trzebiatów i odwiedzających ją turystów, ponieważ w znacznym stopniu ułatwi im przemieszczanie się pomiędzy poszczególnymi miejscowościami, zachęci ich do ruchu na świeżym powietrzu, a także spowoduje, że

będą częściej korzystać z uroków nadbałtyckich plaż. Nie bez znaczenia jest również fakt, że stworzenie ścieżki rowerowej, której trasa przebiegać będzie w pobliżu planowanych do zagospodarowania terenów zielonych w sołectwie Trzebusz, przyczyni się do zwiększenia liczby turystów odwiedzających, zatrzymujących się, czy kupujących w miejscowości Trzebusz.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

Cele Planu Odnowy Miejscowości

Celem niniejszego Planu Odnowy Miejscowości jest wyznaczenie długofalowych kierunków rozwoju społeczno – gospodarczego sołectwa Trzebusz oraz sposobów ich realizacji. Plan ten uwzględnia horyzont najbliższych 7 lat. W procesie formułowania celów Planu Odnowy Miejscowości uwzględniono uwarunkowania otoczenia zarówno zewnętrznego i wewnętrznego.

W rezultacie przeprowadzonych analiz zasobów i potrzeb sformułowano cele strategiczne dla sołectwa. Bazując na zidentyfikowanych uwarunkowaniach rozwojowych (a więc posiadanych atutach oraz najistotniejszych brakach i problemach), wytyczają one główne kierunki rozwoju. Ich realizacja powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju sołectwa.

Celem strategicznym Planu Odnowy Miejscowości jest zapewnienie optymalnego rozwoju wsi oraz stworzenie możliwie jak najlepszych warunków życia mieszkańcom.

Cel strategiczny bazuje na ogólnych przesłankach kierunku rozwoju tj.:

- główną funkcją miejscowości pozostaje funkcja produkcji rolnej oraz obsługa ludności,
- nowe miejsca pracy mogą powstać w oparciu o przekształcenie indywidualnych gospodarstw lub w wyniku restrukturyzacji popegeerowskich terenów produkcyjnych,
- utworzenie wiejskiego ośrodka edukacyjno-informacyjnego,
- stara wieś została wytypowana do ochrony rezerwatowej, jako zespół historycznej zabudowy regionalnej o ponadlokalnych wartościach kulturowych,
- w strefie „A” ochrony konserwatorskiej nie dopuszcza się lokalizacji nowych obiektów,
- w strefie „B” ochrony konserwatorskiej należy uzupełnić zabudowę gospodarczą na zachodnim krańcu wsi w miejscu wyburzonej zagrody; zlikwidować sklep i skup mleka i pozostawić teren niezabudowanym; zmienić formę architektoniczną budynku plebani,
- uporządkowanie, pielęgnacja i ochrona zabytkowego drzewostanu dawnego cmentarza

wiejskiego,

- humanizacja osiedla bloków pegeerowskich,
- ochrona eksploatowanego złoża gazu ziemnego na terenie kopalni Gorzysław w północnej części jednostki,
- zakaz realizacji elektrowni wiatrowych,
- zabroniona będzie lokalizacja składowisk odpadów, w tym przymywania obornika i zrzutu ścieków hodowlanych, eksploatacja torfów stanowiących filtr i podpowierzchniową warstwę izolacyjną, działalność inwestycyjna wiążąca się z wykonaniem głębokich odwodnień i wprowadzeniem zabudowy wielkopowierzchniowej naruszającej stosunki wodne,
- złoża torfów, których zasoby geobotaniczne zostały udokumentowane w obrębie doliny przymorskiej, pełnić będą rolę filtra i warstwy izolującej poziom użytkowy i jednocześnie będą podłożem wysokowydajnych użytków zielonych. Dokumentowanie zasobów oraz eksploatacja torfów wymaga uzyskania koncesji.

Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez osiągnięcie następujących celów częściowych:

- I. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej.**
- II. Remont i wyposażenie obiektów pełniących funkcje publiczne oraz społeczno-kulturalne.**
- III. Zapewnienie właściwych warunków do rozwoju turystyki, sportu i rekreacji.**
- IV. Zapewnienie właściwych warunków do rozwoju kultury.**
- V. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej oraz szkolenia lokalnej społeczności (sfera społeczna).**

Głównym celem jest odnowa miejscowości poprzez modernizację infrastruktury technicznej, rozwój działalności rekreacyjno-sportowej, poprawę funkcjonalności i estetyki sołectwa oraz działalność edukacyjną mającą na celu podnoszenie konkurencyjności gospodarstw rolnych, promocji zasobów sołectwa, pomocy w poszukiwaniu pozamiejscowych źródeł utrzymania i rozwoju przedsiębiorczości wśród mieszkańców wsi. Dzięki odpowiedniej bazie kulturalno-rekreacyjnej oraz działaniom towarzyszącym podniesie się atrakcyjność sołectwa.

Zadania do realizacji

W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótko i długoterminowym na terenie miejscowości Trzebusz posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT.

Zadania planowane do objęcia planem to projekty, które wpisują się w cele częściowe i realizują cel

strategiczny. Realizacja zadań objętych Planem Odnowy Miejscowości oddziaływać będzie na poszczególne dziedziny życia mieszkańców i będzie realizowana zgodnie ze stopniem priorytetowości. Poniżej przedstawiono planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną do 2017 roku.

Lista zadań przewidzianych do realizacji na terenie sołectwa w latach 2010-2017, w kolejności wynikającej ze stopnia priorytetowości poszczególnych inwestycji służących rozwojowi miejscowości.

Lp.	Nazwa zadania	Cel ¹	Stopień priorytetowości ²	Harmonogram realizacji	Koszt w PLN	Źródła finansowania
1	Remont kapitalny świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu	II	1 Funkcja publiczna, kulturalna, miejsce organizacji imprez i spędzania wolnego czasu przez mieszkańców wsi	2010-2011	700 000	PROW ³ / Odnowa i rozwój wsi
2	Budowa ścieżki rowerowej z miejscowości Nowielice do miejscowości Trzebusz i Mrzeżyno	I	1 Uatrakcyjnienie terenu, podniesienie walorów estetycznych wsi oraz pobudzenie mieszkańców do wspólnego i aktywnego spędzania wolnego czasu	2011-2012	3 400 000	RPO WZ ⁴
3	Przebudowa drogi	I	1	2010-2011	400 000	RPO WZ ⁴

¹ Realizacja celu strategicznego poprzez osiągnięcie następujących celów częsteczkowych – numer działania inwestycyjnego

² gdzie 1 – oznacza najwyższy stopień, 3 - najniższy

³ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013

⁴ Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013

	wojewódzkiej nr 109 wraz z wykonaniem chodników wzdłuż drogi		Poprawa bezpieczeństwa i wygody ruchu pieszych, poprawa wizerunku miejscowości			
4	Przeprowadzenie melioracji rowu odprowadzającego wody gruntowe z całej wioski i pól, na odcinku muru kościelnego, poprzez zakrycie kręgami betonowymi	I	1 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, zabezpieczenie przed powodzią	2011-2012	150 000	ZZMiUW ⁵
5	Modernizacja boiska sportowego wraz z wykonaniem ogrodzenia	III	1 Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego	2011-2012	40 000	PROW/ Odnowa i rozwój wsi LGD ⁶
6	Rekultywacja stawu głównego, wytyczenie na jego nabrzeżu ścieżki spacerowej oraz nasadzenie drzew w rejonie bezpośrednio do niego przyległych	III	2 Rozwój infrastruktury rekreacyjnej, wzrost atrakcyjności i konkurencyjności wsi	2013-2014	140 000	LGD ⁶
7	Przygotowanie materiałów informacyjnych o wsi, ustawienie w centrum tablicy informacyjnej typu „gdzie jesteś turysta”; informatory, foldery	III	2 Promocja miejscowości, zwiększenie atrakcyjności wsi, rozwój systemu informacji turystycznej	2011	40 000	LGD ⁶

⁵ Zachodniopomorski Zarząd Melioracji Wodnej i Urządzeń Wodnych⁶ Lokalna Grupa Działania GRYFLANDIA

8	Budowa kanalizacji	I	2 Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do wód i gleb	2011-2013	2 000 000	POIiŚ ⁷
9	Szkolenia z zakresu informatyzacji dla mieszkańców – kursy komputerowe	V	2 Aktywizacja mieszkańców, podniesienie kwalifikacji	2011	40 000	POKL ⁸
10	Remont drogi wewnętrznej wokół tzw. nawsia poprzez poprawienie podbudowy i przełożenie istniejącego XIX-wiecznego bruku	I	2 Poprawa bezpieczeństwa i wygody ruchu drogowego, poprawa wizerunku miejscowości	2013-2014	200 000	PROW ⁹ / Odnowa i rozwój wsi
11	Pogłębienie i oczyszczenie oraz ogrodzenie stawu pożarowego	III	2 Rozwój infrastruktury rekreacyjnej, wzrost atrakcyjności i konkurencyjności wsi	2012	150 000	LGD
12	Urządzanie terenów zielonych, parków i innych miejsc	III	2 Rozwój infrastruktury	2014-2015	150 000	PROW ¹⁰ / LGD

⁷ Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

⁸ Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013

⁹ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013

¹⁰ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013

	wypoczynku		rekreacyjnej, wzrost atrakcyjności i konkurencyjności wsi			
13	Remont i utrzymanie obiektów kulturalnych oraz miejscowych pomników historycznych	IV	3 Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego	2014-2017	1 500 000	PROW ¹¹ / LGD ¹² ; Ministerstwo Kultury
14	Szkolenia i kursy dla mieszkańców w zakresie dotacji unijnych, aktywizacji mieszkańców, nauki języka itp.	V	3 Aktywizacja mieszkańców, podniesienie kwalifikacji	2011-2016	180 000	POKL ¹³
15	Tworzenie kwater agroturystycznych	III	3 Rozwój turystyki, zwiększenie atrakcyjności wsi	2010-2017	2 000 000	PROW/ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej lub Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
16.	Poprawa wjazdów i dróg wewnętrznych osiedla Trzebusz. Nasadzenie drzew na drodze przy osiedlu.	I	Poprawa bezpieczeństwa i wygody ruchu drogowego, poprawa wizerunku miejscowości	2011	200 000	ZDGiGK w Trzebiatowie ¹⁴

¹¹ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013

¹² Lokalna Grupa Działania – Stowarzyszenie działające na terenie Powiatu Gryfickiego

¹³ Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013

¹⁴ Zarząd Dróg Gminnych i Gospodarki Komunalnej w Trzebiatowie

PRZEDSIĘWZIĘCIA AKTYWIZUJĄCE SPOŁECZNOŚĆ						
16	Założenie stowarzyszenia „Koło Gospodyń Wiejskich Trzebusz” i późniejsza działalność	V	1 Aktywizacja mieszkańców, pobudzenie aktywności społecznej	III 2008-założenie; od 2009 - działalność	100 000	LGD
17	Założenie amatorskiego zespołu sportowego i późniejsza działalność	V	2 Aktywizacja mieszkańców, pobudzenie aktywności fizycznej i społecznej,	2010-2011	20 000	LGD
18	Ścieżka edukacyjna „Średniowieczna Wieś” – utworzenie ścieżki oraz 5-ciu miejsc pracy w miesiącach VI-VII	III, V	2 Aktywizacja mieszkańców, pobudzenie aktywności społecznej	2011 - 2015	450 000	LGD/ Urząd Pracy
19	„Przystanek Trzebusz”- Utworzenie punktów handlowych oraz 5-ciu miejsc pracy w miesiącach VI-VII	V	2 Aktywizacja mieszkańców, pobudzenie aktywności społecznej`	2011 - 2015	400 000	LGD/ Urząd Pracy

Wszystkie wyżej wymienione zadania możliwe będą do realizacji głównie przy dużej aktywności mieszkańców umiejętnie kierowanych przez miejscowych liderów, przy odpowiednim zrozumieniu i współpracy ze strony władz samorządowych i lokalnych przedsiębiorców. Warunkiem koniecznym powodzenia planowanych przedsięwzięć jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania tych zadań ze strony władz gminnych, samorządów wyższego szczebla, instytucji dysponujących środkami unijnymi, przedsiębiorstw użyteczności społecznej oraz firm prywatnych.

Odbiorcami projektu będą mieszkańcy miejscowości Trzebusz, przejezdni oraz turyści. Ponadto projekt będzie oddziaływał na inne okoliczne sołectwa.

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Trzebusz przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności, rozwoju społeczno-kulturowego oraz pobudzenia aktywności sportowo-rekreacyjnej. Ma służyć głównie integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu, rozwojowi organizacji społecznych, jak i zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych.

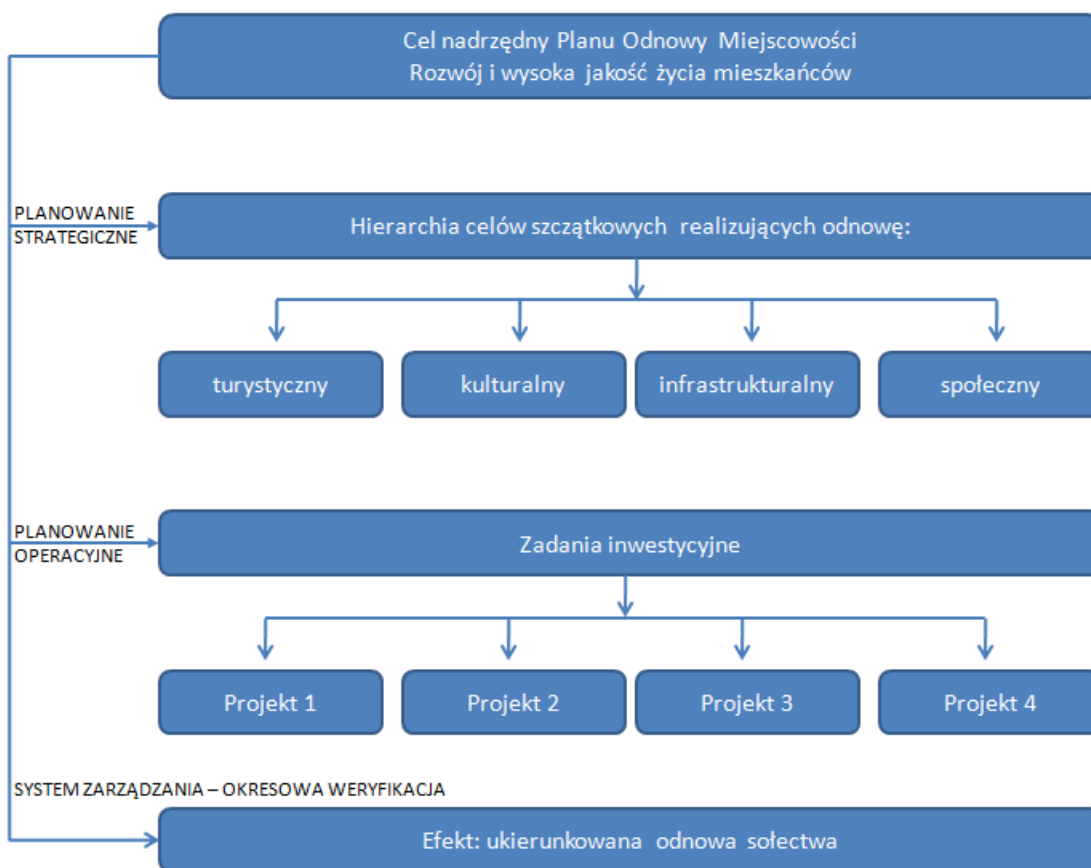
Wdrożenie oraz monitorowanie planu

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Zebrania Wiejskiego w Trzebuszu oraz Rady Miejskiej w Trzebiatowie. Wdrożenie Planu zaleca się Burmistrzowi Gminy Trzebiatów oraz Sołtysom sołectw Trzebusz i Trzebusz Osiedle.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Trzebiatowie zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Trzebusz oraz mieszkańcy tej miejscowości.

Należy pamiętać, że tworzenie Planu Odnowy Miejscowości to proces prowadzący do najważniejszego zaplanowania inwestycji na miarę oczekiwań i potrzeb mieszkańców. Poniższy schemat podsumowuje proces konstruowania i realizacji Planu.



Schemat 1. Struktura procesu konstruowania i realizacji Planu Odnowy Miejscowości Trzebusz

PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację zaplanowanych zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi, jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Trzebusz ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.